

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie

przy uczestnictwie J. H. i Ju. H.

o wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej Kw Nr ...,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 września 2012 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania Ju. H. na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 5 stycznia 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie uczestniczki Ju. H. od postanowienia tegoż Sądu z dnia 15 grudnia 2011 r. odrzucającego apelację uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 4 lipca 2011 r.

W uzasadnieniu wskazał, że postanowienie odrzucające apelację uczestników, wydane przez Sąd drugiej instancji jako kończące postępowanie w sprawie, w której przysługuje skarga kasacyjna, podlega zaskarżeniu zażaleniem do Sądu Najwyższego, z tym że stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c., tego rodzaju czynność procesowa wymaga zachowania tzw. przymusu adwokackiego, który polega na obowiązkowym zastępstwie strony przez adwokata lub radcę prawnego. Zatem wniesione przez stronę zażalenie winno być sporządzone i podpisane przez profesjonalnego pełnomocnika, o czym uczestniczka została pouczona. Tymczasem uczestniczka tego wymogu formalnego nie dochowała, co czyni jej zażalenie niedopuszczalnym.

W zażaleniu wniesionym za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika, uczestniczka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Zarzuciła naruszenie prawa procesowego, a to art. 130 § 5 k.p.c. w zw. z art. 87¹ k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na odrzuceniu jej osobistego zażalenia, podczas gdy właściwe ich zastosowanie winno spowodować zwrot pisma, z możliwością uzupełnienia jego braków formalnych w terminie 7 dni.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, które dotyczy także czynności procesowych, podejmowanych przed sądem niższej instancji, chyba że strona jest osobą wymienioną § 2 tegoż artykułu. Uczestniczka jednak nie ma wymaganej przez ten przepis zdolności postulacyjnej. W związku z tym zażalenie od postanowienia Sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, w której przysługuje skarga kasacyjna powinno być sporządzone i podpisane przez adwokata lub radcę prawnego. Zażalenie sporządzone i podpisane przez stronę nie mającą zdolności postulacyjnej przed Sądem

Najwyższym jest dotknięte brakiem formalnym nieusuwalnym skutkującym odrzuceniem środka odwoławczego jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełniania tego braku i bez możliwości jego usunięcia przez pełnomocnika (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2012 r. V CZ 132/11, z dnia 21 września 2011 r. I CZ 59/11, z dnia 25 sierpnia 2010 r. II UZ 16/10, z dnia 6 listopada 2008 r. III CZ 35/08). Skutki niezachowania przymusu adwokackiego normowanego przez przepis art. 87¹ § 1 k.p.c. reguluje ogólnie art. 130 § 5 k.p.c., a w odniesieniu do środków odwoławczych objętych przymusem adwokackim, w tym zażaleń do Sądu Najwyższego, obowiązują szczególne regulacje (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 370 k.p.c. i art. 373 k.p.c.) przewidujące odrzucenie zażalenia wniesionego osobiście przez stronę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.